

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuskuntalain (421/2013) 6 luvun 16 a—16 c §,
sellaisina kuin ne ovat, 6 luvun 16 a § laissa 1379/2016 sekä 6 luvun 16 b ja 16 c § laissa
624/2016, sekä
lisätään 6 lukuun uusi 16 d—16 f § ja 7 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

6 luku

Osuuskunnan johto ja edustaminen

16 a §

Hallituksen tehtävät yleisen edun kannalta merkittävässä osuuskunnassa

Jos osuuskunta on kirjanpitolain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettu yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, sen hallituksen tehtävänä on sekä taloudellisen raportoinnin ja tarkastuksen että kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitetun kestävyysseikkoja koskevan raportoinnin (*kestävyysraportointi*) ja sen tilintarkastuslaissa tarkoitetun varmentamisen (*kestävyysraportointivarmentaminen*) osalta erityisesti seurata ja arvioida:

- 1) osuuskunnan raportointijärjestelmää;
- 2) osuuskunnan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta;
- 3) tilintarkastajan riippumattomuutta ja erityisesti tämän harjoittamaa muiden kuin tilintarkastusta ja kestävyysraportointivarmentamista koskevien palvelujen tarjoamista.

Edellä 1 momentissa mainittujen tehtävien lisäksi hallituksen on seurattava osuuskunnan tilintarkastusta ja valmisteltava osuuskunnan tilintarkastajan valinta sekä tarvittaessa seurattava kestävyysraportointivarmentamista ja valmisteltava tilintarkastuslain 2 luvun 2 a §:ssä tarkoitetun kestävyysraportointitarkastajan valinta.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentissa säädetään, ei koske:

- 1) osuuskuntaa, jonka emoyhteisössä hoidetaan kyseiset tehtävät;
- 2) siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vaihtoehtoista sijoitusrahastoa;
- 3) yhteisöä, jonka ainoa tarkoitus on laskea liikkeelle arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129 täydentämisestä esitteen muodon, sisällön, tarkastuksen ja hyväksymisen osalta sekä komission

asetuksen (EY) N:o 809/2004 kumoamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/980 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja omaisuusvakuudellisia arvopapereita.

16 b §

Tarkastusvaliokunta ja sen jäsenet yleisen edun kannalta merkittävässä osuuskunnassa

Osuuskunnassa voi olla hallituksen jäsenistä koostuva tarkastusvaliokunta, jonka tehtävänä on 16 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen hallituksen tehtävien valmistelu siten kuin 16 c—16 e §:ssä säädetään. Jos tarkastusvaliokuntaa ei ole, tehtävien valmistelu kuuluu koko hallitukselle. Tarkastusvaliokunnan tehtävät voi hoitaa hallituksen toinen valiokunta, jonka kokoonpano täyttää tämän pykälän 2 momentin vaatimukset.

Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa osallistua osuuskunnan tai sen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön tai säätiön päivittäiseen johtamiseen. Vähintään yhdellä tarkastusvaliokunnan jäsenellä on oltava laskentatoimen tai tilintarkastuksen asiantuntemusta. Tarkastusvaliokunnalla on kokonaisuutena oltava osuuskunnan toimialan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

16 c §

Tarkastusvaliokunnan tehtävät tilintarkastuksen ja kestävyysraportointivarmentamisen osalta

Edellä 16 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastuksen ja kestävyysraportointivarmentamisen osalta tarkastusvaliokunta esittää hallitukselle:

- 1) tulokset tilintarkastuksesta ja kestävyysraportointivarmentamisesta;
- 2) käsityksensä siitä, millä tavoin tilintarkastus ja kestävyysraportointivarmentaminen on lisännyt raportoinnin luotettavuutta;
- 3) käsityksensä valiokunnan roolista tilintarkastusta ja kestävyysraportointivarmentamista koskevan menettelyn aikana.

16 d §

Tarkastusvaliokunnan tehtävät raportointimenettelyn aikana

Edellä 16 a §:n 1 momentissa tarkoitetun taloudellisen raportoinnin ja kestävyysraportoinnin osalta tarkastusvaliokunta seuraa:

- 1) menettelyjä taloudellisessa raportoinnissa ja kestävyysraportoinnissa;
- 2) menettelyjä kirjanpitolain 7 luvun 22—25 §:ssä tarkoitetussa digitaalisessa raportoisessa ja mainitun luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettujen kestävyysraportointistandardien mukaisesti raportoitavien tietojen tunnistamisessa;
- 3) sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskienhallinnan tehokkuutta 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa menettelyissä;
- 4) tilintarkastuksen ja kestävyysraportointivarmentamisen toteuttamista.

16 e §

Tarkastusvaliokunnan tehtävät tilintarkastajan valinnassa ja riippumattomuuden seurannassa

Edellä 16 a §:n 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan valinnan osalta tarkastusvaliokunta järjestää valintamenettelyn ja antaa hallitukselle suosituksensa tilintarkastajasta yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston

asetuksen (EU) N:o 537/2014 16 artiklan mukaisesti, jollei tätä tehtävää ole määrätty nimitysvaliokunnalle tai muulle valiokunnalle mainitun artiklan 8 kohdan mukaisesti.

Edellä 16 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tilintarkastajan riippumattomuuden seuraamisen osalta tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan riippumattomuutta ja erityisesti sitä, onko muiden kuin tilintarkastuspalvelujen tarjoaminen osuuskunnalle hyväksyttävää tämän pykälän 1 momentissa mainitun asetuksen 5 artiklan mukaisesti. Mitä tässä momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportoinnin varmentajaa.

16 f §

Poikkeukset kestävyysraportointia koskevista velvollisuuksista

Mitä 16 a—16 e §:ssä säädetään kestävyysraportointiin ja kestävyysraportointivarmentamiseen liittyvistä tehtävistä, ei sovelleta osuuskuntaan, joka on kooltaan kirjanpitolain 1 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu mikroyritys, ellei se julkista kestävyysraporttia.

7 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

Tilintarkastus

6 a §

Erityinen velvollisuus valita kestävyysraportoinnin varmentaja

Yhtiökokouksen on valittava kestävyysraportoinnille varmentaja, jos osuuskunnalla on kirjanpitolain 7 luvussa säädetty velvollisuus laatia kestävyysraportti.

Kestävyysraportoinnin varmentajaksi voidaan valita tilintarkastuslaissa tarkoitettu kestävyysraportointitarkastaja tai kestävyystarkastusyhteisö. Edellä 2 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja voidaan valita myös tähän tehtävään, jos hänellä on kestävyysraportointitarkastajan erikoispätevyys.

Mitä 4 §:ssä säädetään tilintarkastajan toimikaudesta, sovelletaan myös kestävyysraportoinnin varmentajaan.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2023.

Sen estämättä, mitä tämän lain 7 luvun 6 a §:ssä säädetään, sillä tilikaudella, jolta osuuskunnan on laadittava ensimmäinen kestävyysraporttinsa, kestävyysraportoinnin varmentajana voi toimia osuuskunnan tilintarkastaja, jos:

1) tällä on tilintarkastuslain 6 luvun 1 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportointitarkastajan erikoispätevyys; tai

2) tämä on hankkinut tilintarkastuslain muuttamisesta annetun lain (/) voimaantulosäännöksen 3 momentin mukaisesti riittävät tiedot kestävyysraportoinnista ja kestävyysraportointivarmentamisesta.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös päävastuulliseen tilintarkastajaan, jos tilintarkastusyhteisö on valittu tilintarkastajaksi.

Helsingissä 21.12.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Arto Satonen